

Cesta

a jiné příběhy...

Pavel Sadílek

● ■ pointa

Cesta a jiné příběhy...

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.pointa.cz
www.albatrosmedia.cz

Pavel Sadílek

Cesta a jiné příběhy... – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

Cesta a jiné příběhy...

Copyright © Pavel Sadílek, 2022

Ilustrace © Radovan Ladomerský, 2022

ISBN tištěné verze 978-80-7650-892-7

ISBN e-knihy 978-80-7650-976-4 (1. zveřejnění, 2022) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-7650-977-1 (1. zveřejnění, 2022) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-7650-975-7 (1. zveřejnění, 2022) (ePDF)

Pavel Sadílek

Upřímné poděkování všem, bez nichž by tato kniha nevznikla. Kamarádce Katce Česalové za hodiny trpělivé korektury mých prvotních textů, Radovanu Ladomerskému za nádherné ilustrace, kterými knihu doplnil, Stephanu Schneiderovi za grafiku obalu knihy a Ladislavu Pospíšilovi za natočení úžasného knižního traileru, který vzbudil zaslouženou pozornost.

Moje kniha měla štěstí na laskavé dárce, kteří jí tak pomohli na svět. Vřele děkuji kamarádům Milanu Mathauserovi a Peterovi Weissovi a jejich rodinám, své dceři Veronice Vejborné, jejímu manželovi Vaškovi a vnoučatům Valentínce a Vojtovi, také celému kolektivu mých spolupracovníků. Ti všichni významnou měrou přispěli na vydání knihy. Děkuji hlavním sponzorům firmě K+B Progres a.s., firmě Hanseatic Business Centre a.s., Karlu Očenáškoví a firmě IVP Czech a Jiřímu Pospíškovi. Bez jejich finanční pomoci by kniha nevznikla.

Tuto knihu věnuji své ženě Nataše, svým dětem Veronice a Martinovi, vnoučatům Valentínce a Vojtovi a své mamince Heleně, pro kterou to má být překvapení. Díky spolupráci s Radovanem Ladomerským, mým bratrancem, jsem si uvědomil, kam až sahají kořeny mého stromu života, a tak tuto knihu věnuji celé své rozvětvené rodině Kotuličů, Ladomerských, Sadílků, Šveců, prostě všem, kteří se svými kořeny dotýkají těch mých.

Mezi první a poslední povídkou této knihy uběhlo dlouhých třicet let. Třicet let života, třicet let radostí a starostí, koloběh celé jedné generace. Když jsem začal psát, byl jsem si jist, že vím o životě úplně všechno. A tak moc jsem se tenkrát divil povzdechu svého dědy, o kterém Vám v knize také píší. Vůbec jsem nechápal slova, která říkával: „Kam dál?“

A hle, jen párkrát jsem šel spát, jen párkrát jsem se probudil, a ty moje mladistvé jistoty jsou nenávratně pryč. Zůstal údiv, ale znalost zmizela. Dnes nevím o životě vůbec nic. Jen tak nějak doufám, že nejsme na tom světě úplně náhodou, že to má nějaký důvod a že já jsem tu proto, abych Vám mohl vyprávět a psát...

A tak Vám, milá a krásná, silný a odvážný, smutná i veselá, mladý i starý, tak Vám píší a těším se, doufám, že z toho budete mít radost.

Toto jsou povídky pro Pomněnku,
jejíž něžnou krásu tak obdivuji...

PŘÍBĚHY STARÝCH FOTOGRAFIÍ

„Psst. Pssst. Nechte toho! Přestaňte se pošťuchovat, vy tam dole a vy tam nahoře, nechte těch hádek! Venku se něco děje! Slyším, jako by se otvíralo víko, tak psst, psst!“

„To už jsi říkal tolikrát, ty starosto, kdo ti to má věřit,“ zazněla rázná odpověď. „Kdo by se dral na půdu, kdo by hledal tu naši starou krabici a kdo by ji chtěl otvírat? Stejně jsme tu na věky věků a jinak to nebude! To tu určitě zase pobíhá kočka nebo kuna a ty hned vyvádíš. Už si ani nepamatujeme, kdy jsme naposledy viděli obyčejné světlo, kdy jsme naposledy viděli něčí tvář. Tak nás neruš tím svým věčným okřikováním!“

„Ale ono se opravdu něco děje,“ ozval se další z hlasů, „cítím, že se mi hýbe půda pod nohama!“

„Půda pod nohama! Haha, to je dobrý vtip. Vždyť jsme na půdě!“ zasmáli se ostatní. Ale přesto ztichli.

Nadzvedla víko staré zaprášené krabice a zadívala se na zažloutlé desky alba fotografií. Na půdě venkovského domu seděla dívka a přemýšlela, co to našla. Venku právě začalo pršet, stmívalo se, rodiče odjeli do města a měli se vrátit až pozdě večer, a tak šla hledat dobrodružství na opuštěnou půdu jejich domu.

Jít sem bylo pro ni vždycky odvážné. Dětské oči vidí v každém z koutů schované demony, mystické postavy a čaroděje, rozbitými taškami nakukují víly, za komínem je čert... Tak je to v každé pohádce.

Jednou tam našla starou loutnu s jednou strunou. Když na ni zahrála, přivolala kavalerii – tucet bílých koní a nádherné rytíře v těžké zbroji. A dnes našla tuhle zaprášenou krabici a v ní staré album. Podržela ho v rukou, odfoukla letitou vrstvu prachu a chtěla ho položit zpět na dno. Hledala něco zábavnějšího, něco, co jí přinese potěšení a hru, něco, co rozjitří její fantazii, aby se bála, radovala, plakala, vymýšlela příběhy, povídala si s princeznami, podávala ruku princům...

S tím nejhezčím by si třeba mohla i zatančit, vždyť proto si na sebe vzala ty sváteční šaty, které teď svým lemem stírají z podlahy na půdě prach. „Dívat se na fotky, to není zábava,“ říkala si, „ty tváře neznámých lidí strnule hledících před sebe, koho by to zajímalo?“

Pomalu odkládala album zpět.

„Dělejte něco, dělejte rychle něco!“ křičely hlasy jeden přes druhý. „Dělejte něco, nebo nás zase zavře!“ křičely zděšeně. „Pane starosto, pane plukovníku, pane prokuristo, námořníku, plavčíku, holiči, Anežko, sestřičko ošetřovatelko, doktorko, ano, ty, která jsi byla první mezi ženami s tímto titulem, Marie, Mařenko, Bětko, dělejte něco, nebo nás zase zavře a to světlo, které nás tak krásně osvětluje, se opět ztratí!“

Nikdo nic nevymyslel, nikdo nevěděl, co dělat.

Dívčí ruka pomalu zvedla víko krabice a chystala se ji „na věky“ uložit do tmy.

„Jiřinko, Jiřinko, poznáváš mě?!“ zavolala malá holčička ze hřbetu houpacího koně. „To jsem já, tvoje babička, tak často jsem si s tebou hrávala a zpívala ti tvou oblíbenou ukolébavku, pamatuješ?“ mluvila rychle dál. „Nezavírej nás ještě, dej nám chvilku nadechnout se, vrátit se na svět, rozhlédnout se a být tu s tebou. Ta nekonečná tma je tak děsivá, že se jí bojím!“

Něco, co neuměla popsat, její ruce zastavilo. Možná to byl poryv větru, který rozbitými taškami vletěl dovnitř a pootočil stránku starého

alba na fotku „BABIČKA MARIE 1918“. Malá holčička sedí na houpacím koni a šťastně se usmívá směrem k ní. Bílé princeznovské šatičky, zřejmě růžové botky, punčocháče, volánek a růžička zavěšená nad její hlavou.

„BABIČKA MARIE“ přečetla si ten popis ještě jednou. „Jak krásně sis se mnou hrála a tu tvoji ukolébavku jsem tak milovala,“ pomyslela si. BABIČKO MARIE, ujídala jsem ti z misky tvarohový krém a ty ses vždycky divila, kam se ztratil. Chodily jsme spolu na ostružiny, tam na stráň pod lesem. A ty jsi mi vyprávěla pohádky o vlku a pastýři ovcí, jak se vlk dostal do stáda, ale pastýř ho zahnal, i když se vlk převlékl do roucha beránčího.

BABIČKA MARIE, která tak zvláště voněla fialkovým mýdlem a která mi během jednoho jediného roku seschla jako stéblo trávy, že z ní zbyly jenom dvě krásné velké oči, tak velké proti tomu scvrklému tělu... Ty jediné byly živé a pořád se na mě usmívaly, i když tělo umíralo. Nepřestaly se na mě vlídně dívat, ani když doktor řekl jméno té podivné nemoci, která babiččino tělo sužovala.

To jméno byla rakovina. Vyprovodila jsem tě tenkrát k nemocniční bráně, ty jsi mi zamávala a bylo to poslední zamávání, které jsi směrem ke mně udělala. Jak laskavé a povzbuzující, i když jsi musela vědět, že mi máváš naposled. „BABIČKO, BABIČKO,“ řekla Jiřinka nahlas. „BABIČKO, BABIČKO, jak se mi stýská!“ pomyslela si.

Holčička ze staré fotografie se usmívala a cítila se šťastná. Pro tento jediný okamžik stálo za to čekat v té nekonečné tmě desítky let, pro tuto jedinou vzpomínku stálo za to podívat se na svět a stát se součástí dalšího lidského příběhu.

„Děkuji ti, Jiřinko, jen škoda, že už se tě nedokážu dotknout, abych tě ještě jednou pohladila!“ zavolala.

„Nono, zase hloupě tlacháš. A nehoupej se tak, nebo spadneš!“ zavolal na ni kluk z vedlejší fotky. „Ty spadneš a já dostanu na zadek, že jsem tě neohlídal!“ bručel dál.

„Prastrýc Karel,“ četla Jiřinka dál. „Bratr BABIČKY MARIE 1915“ stálo tam u fotky toho namyšleného kluka. Tvářil se tak důležitě, že to bylo